

OGLASAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXV.—LETO XXXV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), FEBRUARY 20, 1952

ŠTEVILKA (NUMBER) 37

NOVI GROBOVI

Pvt. JAMES J. PUGEL

V Cleveland je dospelo truplo mladega vojaka Pvt. James J. Pugel, starega 23 let, ki je zginil svoje življenje 23. novembra 1951 v bitki na Koreji. Stanovalec je na 1872 Waldena Ave., East Cleveland. Rojen je bil v Clevelandu in je pred vpoklicem k vojakom delal pri Murray Ohio Co. Bil je član društva sv. Helene, št. 193 KSKJ. K vojakom je odšel 1. novembra 1950. Za svojo hrabrost je bil odlikovan z bronasto zvezdo in z Višnjem srcem.

Tukaj zapušta soprogo Eleanor, rojeno Lockard, 11 mesecev staro hčerko Patricia Ann, katere ni nikdar videl, mater Mrs. Mary Debro, rojena Boldin, sestro Betty in več sorodnikov. Oče Joseph je umrl leta 1941. Pogreb z vojaškimi obredi se vrši v soboto zjutraj ob 9.15 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Philomene ob 10. uri nato na vojaški oddelek na pokopališče Calvary. Vojaški obredi bodo pod pokroviteljstvom Euclid Veterans kluba. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v četrti večer ob 7. uri.

FRANK WESS

Po dolgotrajni bolezni je preminil včeraj zjutraj poznani Frank Wess, po domače Podbešek, stanujoč na 16420 Arcade Ave. Doma je bil iz Dob pri Domžalah, vas Čemšenik, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Bil je član društva Lunder-Adamič, št. 28 SNPJ in pevškega zbora Slovan. Star je bil 73 let.

Tukaj zapušta žalujočo soprogo Antonijo, sina Louis Wess, ki zdaj biva v Perry, Ohio, hčer Marie, ki je bolnišarka, tri vnuke, pet pravnukov in brata Victor Wood. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 10. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 10.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

JOSEPH KOSOGLAV

Včeraj popoldne je preminil na svojem domu Joseph Kosoglov, star 63 let, stanujoč na 869 E. 75 St. Bolehal je od prošlega julija meseca. Doma je bil iz vasi Dolnja Težka Voda pri Novem mestu, pošta Stopiče. Delal je 40 let za American Brass Mfg. Co., zadnja leta kot čuvaj. Bil je član društva Novi dom, št. 7 SDZ.

Tukaj zapušta soprogo Frances, rojeno Blažič, tri otroke: Mrs. Josephine Stinziano, Antoinette in Joseph in dva vnuka. Brat Anton je umrl pred nekaj leti. Pogreb se vrši pod vodstvom Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St. Čas pogreba še ni določen.

JACK TELBAN

Pogreb pokojnega Jack Telban bo oskrbovala njegova nečakinja Mrs. Frances Simončič. Pogreb se vrši v četrtek popoldne ob 1. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda na pokopališču Whitehaven.

SOVJETI NE SMEJO ZAUPATI NEMCEM V VZHODNI NEMČIJI!

MONAKOVO, Nemčija, 19. februarja—Če bi nastopila vojna in bi bila v tej vojni tudi vzhodna Nemčija, ki je sedaj pod sovjetsko kontrolo, potem imajo Sovjeti računati z gverilsko ustajo zoper Sovjete in domače nemške komuniste. Tako trdijo Nemci, ki so prišli iz vzhodne Nemčije v zapadne zone, ki so pod zavezniško upravo.

Svojo trditve opirajo na dejstvo, da so vzeli Sovjeti pri lanskih manevrih za glavno nalogo svoje taktike in strategije, da se umakne njihova armada na poljsko-nemško mejo.

Dalje: Sovjeti se pri teh manevrih niso posluževali nemških železnic, ampak samo svojih tovornih prevoznih sredstev, tovornih avtomobilov, iz česar naj se sklepa, da na prevoz po železnici v bodoči vojni ne računajo. Vzhodno nemške železnice da bi bile izpostavljene nemškim gverilskim napadom in razdejane.

Sovjeti kažejo svoje nezaupanje do vzhodnih Nemcev tudi v tem, da ne marajo prevzemati Nemce, četudi se izražajo za komuniste v svojo armado. Na drugi strani da kontrolirajo nemško orožje in municijo prav do zadnje kroglice.

Sovjeti morajo opaziti, da se obnašajo vzhodni Nemci popolnoma pasivno pod komunistično upravo, da pa bodo vstali, če bo prišlo do vojnega spopada.

Sovjeti da naj ne pozabijo, da se je izvršila nenadna sprememba v razmerah med Nemčijo in Rusijo tudi v zadnji vojni. Vključ obstoječi pogodbi o medsebojni pomoči in nenapadanju so Nemci napadli Rusijo in to celo brez vojne napovedi.

Sovjeti morajo računati s sabotažami transportnih sredstev. V njihovem upravljanju kažejo Sovjeti že sedaj, da s to možnostjo v bodočnosti računajo, računajo pa tudi v razmerah kot so. Zato so si sgradi lastno mrežo vseh možnih transportnih sredstev, katero upravljajo samo s svojimi lastnimi ljudmi.

Prijet zločinec, ki so ga lovili pet let

NEW YORK, 19. februarja—Policiji se je posrečilo, da je dohila v roke Willie Suttona, 51 let starega kriminalca, ki je bil ameriški policijski znan kot najdržnejši vlomilec v banke in katerega so lovile ameriške policije polnih pet let.

Sutton se je vdal, četudi je imel pri sebi pištolo. To pot je bil zopet preoblečen in ko so ga indentificirali, je priznal, da je Sutton.

Za Suttonom je bilo razpisanih več nagrad, toda policaja, ki sta aretirala Suttona, sta nagrade odklonila, bila sta pa povlašena v svoji službi in bosta dobivala \$1000 več na leto.

Policija pravi, da je prijem Suttona eden največjih dogodkov ameriške kriminalne zgodovine. Sutton je kriminalni tip svetovne znanke.

Ko so ga aretirali je dejal, da je že vsega skupaj sit.

Suttonova "karijera" v banknih vlomih se je začela pred 20 leti. Dvakrat je ušel iz zapora, poslednjič iz Pennsylvanije leta 1947. Od takrat naprej ga iščejo.

Njegove roparske poteze so Brinks Inc., je bilo ukradenega leta 1950 \$1,500,000. Podjetje se nahaja v Bostonu. Istega leta se je izvršil velik vlom v newyorško banko, iz katere je bilo odnešenih \$64,000.

Svetovna banka v Iranu

TEHERAN, 19. februarja—Zastopniki Svetovne banke in ministrski predsednik Mossadegh so izdali o dosedanjih posvetovanjih in pogajanjih, kakor oživiti iransko petrolejsko industrijo skupni komunique—poročilo, da je bil že dosežen delni sporazum.

To poročilo povdarja, da se vršijo pogajanja v ozračju pri srčnosti in dobre volje na obeh straneh, da so bila mnoga sporovprašanja že rešena, kaj pa je konkretni sporazum glede iransko petrolejske industrije, pa poročilo ne naveda.

47 ŽRTEV SNEGA

BOSTON, 19. februarja—Snežni zameti v New Englandu, ki so bili v tej zimi najhujši, so dosedaj zahtevali 47 življenj. Napovedujejo se novi snežni viharji in zameti.

Kakih 1,500 potnikov na glavnih cestah v Maine je odtrganih od sveta. Tudi obveščevalna sredstva, električne žice in transportna sredstva so po teh snežnih zametih zelo udarjena.

IZ BOLNIŠNICE

Mrs. Mary Kranz se je povrnila iz bolnišnice na svoj dom na 1134 E. 63 St., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Najlepše se zahvaljuje vsem prijateljicam za obiske, poslane kartice in darila, ki jih je prejela. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo na domu, mi ji pa želimo skorajšnjega okrevanja!

Prijet zločinec, ki so ga lovili pet let

Sutton je hodil preoblečen, kakor so pač bile prilike. Bil je poštar, bil je potnik, bil je voznik, bil je tudi policaj, ki je kot policaj vodil vlome v banke.

Sutton je imel redno stanovanje v Brooklynu. Pri aretaciji so našli pri njemu \$7,733 v gotovini, pri preiskavi njegovega stanovanja nadaljnjih \$2,000. Na vprašanje zakaj ni denarja naložil na banki, je Sutton odgovoril "da denar naložen na banki ni varen."

Sutton ni imel s svojo družino nobenega stika. Njegov oče je kovač. Njegovo družino opisuje policija kot sicer vse časti vredno. Obsojen je bil na 25, na 30 let, toda kot povdarjeno, se je po kratkem prestanku v zaporih Suttonu posrečilo, da je pobegnil.

Sutton ni nikdar jedel dvakrat v istem kraju, ni obnavljal starega poznanstva, zlasti pa ne starih ženskih zvez. Aretacijo je bile zasnovane na široko. V prenesel hladnokrvno.

SAMOMOR COUNCILMANA

MARIETTA, O., 19. februarja—Russell C. Oyler, mestni councilman, se je obesil v mestnih zaporih. Preteklo noč je bil aretiran, ker je bil zasačen v pijanem stanju. Zapora ni prenesel in si je vzel življenje.

DOSLEDNOST NADVSE

Hitler je bil neizprosni sovražnik Judov. Hotel jih je kratkoma iztrebiti. Dunaj v Avstriji je bilo znano judovsko mesto. Nekaj dni potem, ko je Hitler priključil Avstrijo k Nemčiji in seveda tudi Dunaj, se je zglasil nemški nacionalist in je prijavil svoj pristop v judovsko vero. Na začudenje Nemcev zakaj ta korak, je Dunajčan odgovoril:

"Z mojo smrtjo bo enega Juda manj na svetu."

Iz Long Beacha pa poroča policija, da je Mrs. Alyce Milner tako sovražila žganje, da ga je uničevala na svojevrsten način. Ker ni imela denarja, da bi ga kupovala, se je posluževala celo ponarejenih čekov, katere je vnovič, kakor je za gotovino kupilo čete steklenice žganja, ko pa je prišla iz trgovine, je žganje zila—v kanal.

Radi reševanja—v smrt

DOUGLASVILLE, O., 19. februarja—Električna žica se je pretrgala. Pretrgana žica je visela in se gibala v vetru. Izhajajoče iskre so zapalile travo v bližini hiše družine Chapman. Nedoletni Tommy Chapman je hotel strniti žico, ki je bila pretrgana pa ga je pri tem elektrika prestrela in se iz žice ni mogel izmotati. Na pomoč mu je priškolil oče, katerega je elektrika ubila. Na pomoč je končno prišla mati, da bi izmotala očeta in sina iz objema žice. Tudi mati je bila ubita. Sledil je brat Tommy, katerega je elektrika enako ubila. Peti član družine Chapman je opustil reševanje, ko je videl, da je to reševanje že povzročilo smrt dvema bratoma in staršem.

EISENHOWER, MacARTHUR IN VOLITVE

HARRISBURG, Pa., 19. februarja—Pri primarnih volitvah v Pennsylvaniji nastopita tudi oba generala, Eisenhower in MacArthur, kot republikanska kandidata. Po zakonu, ki velja za Pennsylvanijo, ni potrebna priporočila kandidata, ko se vlaga pri oblasteh formalni volilni predlog.

General MacArthur je po svojih zastopnikih dal na znanje, da njegovo stališče, da ni kandidat, ostane nespremenjeno. To pa vključ temu, da ga drugi kandidirajo.

Vstopnice za "Davek na samce"

Kakor je splošno znano, bo dramatično društvo Ivan Cankar v nedeljo podalo veselogra "Davek na samce" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Vstopnice se dote v predprodaji pri članih in v Orazmavi trgovini v Slovenskem narodnem domu. Pričetek bo točno ob 4. uri popoldne in javnost je vabljena na obilno udeležbo.

40-letnica poroke

V ponedeljek sta poznana Mr. in Mrs. Matt in Frances Nemec iz 885 E. 236 St. obhajala 40-letnico njunega srečnega zakonkega življenja in sicer v krogu svojih hčera in sina ter njih družin. Slavljenca sta oba doma od Ilirske Bistrice. Sorodniki in prijatelji iskreno čestitajo slavljenca ob tej priliki ter jima želijo vse najboljše, da bi zdrava dočakala zlato poroko!

Politika: Volk sit--koza cela...?

Mnogo vprašanj ostalo nerešenih

PODROBNOSTI O NEMŠKIH IN ZAPADNIH POGOJIH SOŽITJA

Maršal Aleksander v London

OTTAWA, 19. februarja—Britanski maršal Aleksander, ki je zastopal britansko krono kot goverper Kanade, je odpotoval v London.

Maršal Aleksander je znana britanska vojaška osebnost in je bil v zadnji vojni zavezniški poveljnik v Sredozemlju. Aleksander je osebni prijatelj Winston Churchill in bo v njegovi vladi zasedel mesto obrambnega ministra.

SAMO ZA MOŽITEV JIM GRE

PHILADELPHIA, 19. februarja—V institutu YMCA, kjer je okrog 400 študentk, ki posejajo srednje šole, so izvršili glasovno kaj mislijo te deklice o možitvi. Odgovor je bil, da si te deklice želijo le možitev, da se za denar ne brigajo, da denar za današnjo moderno deklico ne pomeni ničesar, in le polovica izprašanih se je dotaknila problema, da je zakon sklenjen tudi radi potomstva.

VELIKE DAVČNE UTAJE

BIRMINGHAM, 19. februarja—Docent Davis iz Akron, Ohio, je predsednik podjetja Robbins Tire & Rubber Co., in prijatelj bivšega šefa davčnega urada Charlesa Oliphanta. Zagovarja ti se bo moral pred sodiščem. Utajil je družbene davke in se znal izogniti plačilu trošarin. Gre za \$201,000, katere vsota znaša skupne utajene davke v letih 1944, 1945 in 1946.

PRICAKAL JE—SINA

HOLLYWOOD, Cal., 19. februarja—Igralec Eddy Cantor je oče petih hčera. Želel si je dobiti in videti sina v svoji daljši družini in sorodstvu. Končno je dobil telefonsko sporočilo iz New Yorka, da je ena od njegovih hčera, poročena z Robertom Caryem, porodila sina.

"No, sedaj bodo pa sinovi na vrsti," je pripomnil na to novico.

INFLUENCA RAZSAJA

CANTON, O., 10. februarja—Šolsko nadzorstvo je odredilo, da se zapre do konca tedna šola Plain Center School to pa radi tega, ker je od 268 šolarjev 31% zbolelo na influenco.

Alkoholikom je pomagati pravočasno

ZENEVA, švica, 19. februarja—Svetovna zdravstvena organizacija, ki deluje pod okriljem Združenih narodov, je izdala poročilo, ki se med drugimi tudi bavi s svetovnim vprašanjem alkoholizma.

V tem odboru so predstavniki Jugoslavije, Francije, Amerike, Švedske, Chile, Švice in Danske. Poročilo pravi, da vsaka država podcenjuje bolezen alkoholizma, zlasti pa se moti v številu koliko je alkoholikov. Vse države drago plačajo to zanemarjenost.

Poročilo tega odbora navaja, da so izsledili štiri stopnje in periode, po katerih gre alkoholik, vsaka zase pa ima posebne zunanje pojave.

Prva doba nima nobenega opravka z možgansko delavnostjo. Druga doba že vpliva na možgansko razsodjo, na razburje-

LONDON, 19. februarja—Potem ko so se končala uradna posvetovanja treh zunanjih ministrov in ko je nemški kancler Adenauer podčrtal stališče zapadne Nemčije, se je ob koncu teh debat izdal komentar, ki mnogo pove: "Nekaj napredka se je napravilo, nekaj vprašanj se je načelo, ostalo pa je veliko nerešenih."

Na konferenci v Lisboni, ki se začne danes v sredo boste navzgoše tudi Grčija in Turčija. Vsi trije zapadni zunanji ministri se bodo te konference udeležili osebno. Podali bodo točno poročilo o stališču Zapada do nemškega sodelovanja v zapadno evropski armadi.

Četudi je ameriški državni tajnik Acheson bil odločen, da dokončno razčisti francosko-nemško vprašanje, je moral popustiti do svojega trdnega stališča. Na drugi strani so zapadni ministri prepričali Adenauerja, da se mora zapadna Nemčija postopoma in ne naenkrat uvrstiti kot enakopravni član med zapadno evropsko družino.

Nemška pripravljeno in zahteve

Kancler Adenauer je izjavil, da bi bila zapadna Nemčija pripravljena prispevati k stroškom zapadne obrambe okrog treh milijard dolarjev.

Nemčija hoče imeti proste obsojene vojne zločince, v prvi vrsti pa dveh maršalov Manstein in Kesselringa. Zadnji je nasledil Rommela v Italiji in stoji zapadno nemška vlada na stališču, da Kesselring ni povzročil ničesar, kar bi ne bilo v okviru rednih vojaških operacij.

Dean Acheson je pristal na francosko stališče naj se ne opusti kontrola nad nemško vojno produkcijo.

Zapadni zavezniki so javili Adenauerju svoj sklep, da so pripravljeni dati Nemčiji samostojnost, da pa ne prenehajo s kontrolo nad nemško vojno produkcijo, kakor tudi da bi se obnovila civilna kontrola, kakor hitro b nastopilo kako nevarno stanje.

Eisenhower je razočaran

Iz krogov generala Eisenhowerja kot vrhovnega poveljnika snujoče se zapadno evropske armade se zatrjuje, da je general Eisenhower nad uspehi in neuspehi konference v Londonu razočaran. Razočaran v prvi vrsti kot vojak, ker je hotel,

Krožek št. 2 Prog. Slov.

Članice krožka št. 2 Progressivnih Slovenk se vabi na sejo nocoj v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Nadzorni odbor je prošel, da pride okrog 7. ure, da bo pred sejo pregledal knjige. Po seji bo predaval Mr. Vatro J. Grill.

Peggy Peterlin v plesu

Nocoj bo mala Peggy Peterlin nastopila v plesu v Uptown gledališču. Mala Peggy, ki je hčerka Mr. in Mrs. Louis Peterlin iz 2150 Glenridge Rd., je že velikokrat nastopila na naših prireditvah.

Seja direktorija AJC

Nocoj ob 7.30 uri se vrši seja direktorija Ameriško-jugoslovenskega centra na Reher Ave. Vabi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

da bi bila znana nemška vojaška moč čimprej v krogu ostalih držav, ki so članice severno Atlantskega pakta.

Judje: Nemčija dobiva prehitro prostost

WASHINGTON, 19. februarja—Poslanik judovske države Izrael, ki zastopa Izrael v Washingtonu Abba Eban, je izjavil, da so Judje zaskrbljeni nad dejstvom, da se hoče Nemčija tako hitro priklicati nazaj v industrijsko in vojaško življenje. Hitrost, s katero se Nemčija razvija na industrijskem in vojaškem polju je vznemirljiva. "Nemci morajo pokazati najprej, da jim je žal vseh zločinov, ki so se storili v njihovem imenu. Potem bodo pokazali, da so vredni člani ostale šloveske družbe," je dejal poslanik Eban.

Boljša letala od ruskih

WASHINGTON, 19. februarja—Poveljstvo ameriške zračne sile je objavilo, da gradi številna letala, ki bodo po kvaliteti visok nad letali, ki jih gradi Sovjetska zveza in ki operirajo za komuniste na Koreji, ki imajo označbo MiG-15. Poveljstvo javlja, da gre za štiri nove tipe, od katerih je eden že v gradnji, ostali pa se bodo dokončali tekom tega leta.

Objava je v zvezi s kritiko nad letalskimi izgubami Amerike na Koreji. Nadalje se trdi, da bo letalstvo v zvezi z mornarico kos nalogi, da bo blokirala komunistično Kitajsko, če bi bila ta blokada odrejena.

NOV VLADARSKI OBISK V AMERIKI

WASHINGTON, 19. februarja—Nizozemska kraljica Julijana in njen mož princ Bernhard sta najavljena v Ameriko za 2. aprila. Njun obisk bo trajal dva tedna in bosta Julijana in Bernhard posetila tudi Kanado.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

MI IN NAŠE SOSESTVO

O Vrba, srečna draga vas domača, kjer hiša mojega stoji očeta—vzdihne slovenski pesnik France Prešeren, ko se spomni kraja, kjer se je rodil. Ali je te besede pisal Prešeren za sebe? Gotovo ne. Da ponavljamo našo trditev, Prešeren je odkril, kar leži naravnega v tebi, v meni in vsakomur, notranjo misel, katera se ne da izkoreniniti, tudi če bi šlo za silo. Odkril je nekaj naravnega, ki je po svoji kvaliteti enako naravno, kakor je naraven drugi vzdih na primer: "Kaj pa je tebe treba bilo," ko se nezakonski materi rodi otrok. Redek bo odstotek teh mater, ki bi ne mogle pripoznati, da je temu res tako, in da je ob prvega trenutka notranjost polna tega, kar je povedal Prešeren.

Oton Zupančič gre glede svojega rojstnega kraja v Belokrajni nazaj v svoja otroška leta. Gre v grmičevje in živje meje, kjer so se ženili tički, kjer so imeli svatovščino in gre kot otrok pogledat, če je od te svatovščine še kaj ostalo za njega kot otroka.

Ivan Cankar govori o Vrhniku s pogledom zrelega moža. "Vrhnika, prečudni kraj!"

Polno je izrekov kot "Domovina, ti se kakor zdravje."

Gorenji citati, ki bi šli lahko na tisoče, dokazujejo živo resnico, da vsak človek občuti neko naravno vez do kraja, ki mu je domač in katera vez je tako organska, kakor je organska vez do njegove družine. Logično tudi, da je napredek ali pa nazadovanje tega kraja njegova notranja zadeva. Čim globlja je in čim bolj na globoko in na široko dovzeta in doživljena, tem večja je volja do življenja lastnega jaza in vsaj v želji tudi te skupne sosesčine.

Morda bo iznešen ugovor: To je teorija družbe preteklosti, ki je operirala tudi s "Hej Slovanstvom" ali pa "Hej Germanstvom" in podobno. Ta ugovor ne drži. Vzemimo na primer komuniste. V teoriji in praksi izvajajo svoje pristaštvo do narave in do prve večje upravne celice, ki se imenuje občina. Strašna zadnja vojna je bila proglašena kot domovinska vojna. Domovinska kot države, domovinska kot samoupravnih enot navzdol do občine. Ne bo odrekati, da imajo komunisti odlično psihologijo in na tej psihologiji zgrajeno propagando. Sicer pa je vprašanje samo na sebi razumljivo. Vse teorije gredo za tem, da se odpravijo zakladi naše notranjosti in da se aplicirajo na praktično življenje. Pristaže kake politične ideje bo glas upijočega v puščavi, če ne bo znal realizirati te ideje v praktičnem življenju, prvo torišče bojev pa so po celem svetu ravno samoupravne enice.

Politično zrel narod se gradi od spodaj navzgor. Znan je izraz "Self-government." Koliko pa jih je, ki so se poglabili v to besedo in izluščili iz nje njeno pravo vsebino? Beseda pomeni samoupravne enice v Veliki Britaniji. Teh enic je veliko število. Vsaka pa nosi svoj lastni pečat. Ali gre za podeželje, ali gre za trge, ali gre za mesta in velika industrijska mesta. Samoupravo teh enic je čuval Britanec kot punčico svojega očesa. Tudi njihovo tradicijo! Preko teh samouprav, s katerimi je Britanec v stoletjih raste prav kakor s svojo naravno družino, se je Britanec razvil v veliki politični narod doma in v svetu. Pravimo, da jih čuva kot punčico svojega očesa. Primera, ki drži sto odstotno. Iz podeželjske Britanije je nastala industrijska Britanija. Iz podeželja—industrija. Iz agrarnega industrijsko prebivalstva. Iz malih naselij, velika industrijska mesta. Vkljub vsemu temu strahovitemu razvoju, ki je šel v popolnoma druge smerne, kakor so bile prvotno namenjene, so britanske samouprave—Self-government—ohranile svoje prvotne oblike, četudi so zastarele. Britanec veže ne njih preteklost s sedanostjo, ki naj gre nepretrgoma enako v bodočnost. In celo radikalni Labor si ni upal spreminjati na tem položaju bistveno ničesar, čeprav je občutil zastarelost, a je dal prednost veliki britanski tradiciji, ki je s temi občinami organska, družinska in britanec ponos.

Ne da bi bilo potreba tu v Ameriki povdariti kako narodno stran, ki da je v nevarnosti! Ne da bi kdo hotel začeti s kako diskriminacijo! Mislim, da se razumemo že od vsega početka, namreč: Tudi Slovenec v Ameriki ima svoj dom tu v Ameriki, posebno kot ameriški državljan. Za njega velja "O Vrba," ali pa "Vrhnika prečudni kraj." Cleveland, Euclid, Pittsburgh, Chicago, San Francisco ali katerekoli drugi kraj v Ameriki. Pa postojmo pri tej točki. Mesto Euclid ima čez 60% prebivalstva, ki je slovenskega pokolenja. Pa se vprašajmo, kako je ta visoki odstotek slovenskega korena soudeležen pri euclidski javni upravi? S ponosom lahko naštejemo, da se je ta slovenski življenjski

UREDNIKOVA POŠTA

Peto poročilo po toči prizadetim v okolici Prema pri Ilirski Bistrici

CLEVELAND, Ohio—Predno pišem nadaljni imenik darovalcev za zgoraj navedeno pomoč, naznanjam javnosti širom Amerike, kjerkoli so naseljeni Slovenci in Slovenke, in ki so darovali v ta namen, da se naša kampanja bliža zaključku.

Torej, cenjeni rojaki in rojakinje, če je bil vaš namen prispevati v navedeno akcijo, še lahko darujete, če pošljete ali izročite prispevke tajniku, čigar naslov je spodaj.

V veselje mi je poročati, da je naša kampanja rodila imeniten uspeh. Sklep zadnje seje je bil, da odpošljemo 30 tonov bele moke, kar pride v jugoslovanski težji 300 kvintalov moke. Nekateri rojaki pravijo, da zakaj ne pošljemo tudi kakšen drugi živež, ne samo moko. Zakaj smo se odločili poslati samo moko, je stvar ta:

Kompanije, ki tržijo z moko, so nam dale vedeti, da nam dajo isto po polovični ceni, ako jo nabavimo 30 tonov, torej nam ni mogoče pošiljati še kaj drugega, kajti naša blagajna kaže, da bo nekako za to krila stroške. Kar se pa tiče prevoza čez morje do Reke in potem po železniški progi do Ilirske Bistrice, nam preskrbi brezplačno vožnjo jugoslovanske vlada.

Plačati pa bo treba unijske delavce, ki natovarjajo vse ladje v New Yorku. Kako veliki bodo stroški tukaj, nimamo še točnih poročil, vendar se nanašajo na par sto dolarjev.

Od časa do časa dobi naš odbor malo kritike, da kaj vendar delamo, ker nismo, še odposlali pošiljke naprej in da se vse preveč dolgo vleče itd. Sicer smo potrpežljivi ter kritiko vljudno sprejemamo, kajti na ta način se pridno učimo vsi skupaj.

Naj še to povem javnosti in večjim prispevateljem, ki so darovali v našo pomožno kampanjo, da so jim knjige tajnika in blagajnika odprte vsak dan. Prihodnje poročilo upam, da bo zadnje in zaključno. Po mojem mišljenju so pri takšnih pomožnih akcijah največje žrtve naši časopisi, brez njih bi bil slab uspeh, zato je jim gre od našega odbora najlepša ter iskrena zahvala. Srčna zahvala gre tudi vsem dosedanjim prispevateljem.

Če je kakšna pomota v poročilu glede vašega darila, prosimo sporočite na tajnika omenjene kampanje. Naslov njega je: Joe Dovgan, 15300 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.

Imena prispevateljev iz za zadnjega poročila so sledeča:

Po 75 centov: Geo. Wesel.
Po 50 centov: Jack Brljavec, Frank Petrič, John Godce, Karl Cjuna, Frank Tolkar, Paul Jesih, Frank Božič, Peter Mančak, Albin Birs, Herman Tarlt. Ignac Trule 25 centov. Skupaj \$6.

Po \$1: Joe Kosich, Frank Gorenc, Max Marolt, Frank Kosic, Michael Chandich, Frank Muechich, Mr. Matelko, Jacob Borisic, Louis Simončič, Anton Lipich, B. Matjasovich, John Puslik, Matt Primozich, Frank Farman, Albin Karmignik, Katarina Platt, Al. Podrasky, Jillie Klements, Frank Hribar, Joseph Ban, Louis Stavanja, Joe Adam-

ujeljavil v Euclidu prav lepo v privatnem gospodarstvu. Je zgradil podjetja, ki gredo preko obsega trgovin in gostilniških podjetij, in ki so delodajalec prvega reda. Toda javna uprava kot taka? Odgovor naj si da vsakdo sam, ker ko si bo dal odgovor, bo našel pomanjkljivosti, ki so znane in ki jasno kažejo na naše odnose do prvih samoupravnih enic tu v Ameriki. Če je naš odnos do njih močnejši, začetkom vsaj v spoznanju, da je organski, je naša notranjost za veliko spoznanje bogatejša!

O Vrba, o Vrhnika... Toda mi smo v Ameriki. Za nas velja Abraham Lincoln in njegova: "Rad imam moža, na katerega je kraj ponosen, da v njem živi, in rad imam moža, ki je ponosen na kraj, v katerem živi." L. C.

goj, L. Kaizer, John Novak, mesto venca pokojni Mrs. Samsa, društvo št. 168 ABZ, Slovenski dom, Acmitonia, Pa., Frank Lončar. Skupaj \$160.

Slovenski dom, Little Falls, N. Y., \$12.55.

Društvo št. 666 SNPJ, \$20.

Po \$25: Jugoslovanski narodni dom, Ely, Minn., Euclid Rifle and Hunting Club, društvo št. 39 SDZ, krožek št. 8 Progressivne Slovenke. Skupaj \$132.55.

Društvo sv. Jožefa, št. 148 KSKJ \$30.

Po \$50: Local Union No. 45 UAW, Cleveland, Ohio, krožek št. 9 Progressivne Slovenke, Andrew Gerl Excavating Co. Skupaj \$180.

Anton Seles in darovalci, Pittsburgh, Pa., \$54.

Dramsko društvo Anton Verovšek \$86.

Prireditel Pomožnega odbora 8. decembra 1951 \$167.25.

Obresti na North American banki \$2.98. Skupaj \$310.23.

Svota prispevkov od prejšnjih starih

poročil je \$2,513.05

Peto poročilo 1,291.78

Skupaj na bančni knjižnici \$3,804.83

Anton Novak, pomožni blagajnik.

Pridružite se Slovanu in Adriji v Barbertonu

EUCLID, Ohio—Kakor je že bilo poročano, priredita euclidska pevka zbora Slovan in Adrija svoj koncert v nedeljo, 24. februarja v novi dvorani društva Domovina na 14. ulici v Barbertonu, Ohio. Koncert se prične točno ob 4. uri popoldne.

Ne bom obširno pisal o tem koncertu, želim le opomniti one, ki nameravajo iti z nami na busu, da naj se prijavijo, ker se jih je že veliko prijavilo, vedeti pa moramo čim preje, za koliko oseb naj bo bus. Kdor torej namerava iti v nedeljo z autobusom v Barberton, naj prav gotovo takoj pokliče našega oskrbnika Ameriško-jugoslovanskega centra na Recher Ave., Mr. John Zigmara, KE 1-6082, ki ima vozne listke na rokah. Ne odlašajte!

Bus bo odšel izpred Ameriško-jugoslovanskega centra točno ob 1. uri popoldne. Prošeni ste vsi, da ste na mestu vsaj do pol ene ure, da ne bo zamude.

Torej, dragi prijatelji, kateri se želite pridružiti našemu zimskemu izletu v prijazen Barberton, kjer nas bodo z veseljem sprejeli naši prijatelji, ne zamudite prilike prihodnje nedelje. Priglasite se takoj za vozni listek in bodite točno na mestu!

S pevskim pozdravom

Frank Rupert.

Novo-izvoljeni odbor Slov. zadrudne zveze

CLEVELAND, Ohio—Slovenska zadrudna zveza si je izvolila sledeče odbornike za leto 1952: John Terlep, predsednik; John Hrovat, podpredsednik; Miss Frances Prince, tajnica in zapisničarica; George Panchur, blagajnik; John Strancar ml., predsednik, Anton Jankovich in Louis Furlan, nadzorni odbor; predsednik Gospodarskega odseka John Terlep; glavni poslovodja Gust Kabay, poslovodja trgovine št. 3 Anton Malovašič; publijski odsek: George Panchur in John Strancar ml.; ostali direktorji: Frank Zagar, John Zaic, Joseph Vauter, John Habat, Mrs. Antonia Tomle, namestnica Mrs. Mary Furlan.

Redne mesečne seje se vsrže vsak tretji ponedeljek v mesecu v Zadrudnih prostorih trgovine št. 1 na 667 E. 152 St.

S pozdravom!

Anton Jankovich

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

NADALJNA ZAHVALNA PISMA IZ SODRAŽICE

Tu sledijo pisma učencev četrtega razreda osnovne šole, učencev tretjega razreda osnovne šole, učencev prvega razreda in dijakov ter dijakinij drugega razreda nižje gimnazije v Sodražici, ki se zahvaljujejo odboru v Clevelandu, kateremu je načeloval Mr. Joseph Okorn in ki je zbiral prispevke za tamošnje šolske potrebe.

Pisma so sledeča:

"Sodražica, 20. decembra 1951. 'Dragi rojaki!

'Z velikim veseljem smo prejeli Vaša darila, za katera smo vam zelo hvaležni. Dobro vemo, da Vas je vse to stalo veliko denarja, truda in dobre volje.

'Dolga vrsta let je že potekla, kar ste zapustili rodni kraj, a niste ga pozabili. Spomnili ste se nas, najmlajših in nam pomagali s šolskimi potrebščinami, da se bomo lažje naučili vsega, kar nam je potrebno za življenje. Kakšno veselje je bilo v šoli tišti dan! Naša srca so zagorela v ljubezni in hvalečnosti do Vas. Kajti tudi Vi imate veliko ljubezen do nas, da zmorete vse to.

'Še enkrat se vam prisrčno zahvaljujemo ter vam v duhu stiskamo Vašo dobro roko, želeč vam vsem ljubeza zdravja in napredka v Vaši sedanji domovini!

'Hvaležni učenci četrtega razreda osnovne šole: 'Vladka Vesel, Trdan Bojan, Gregar Anton, Vesel Jože, Gašperič Stane, Vesel Jože, Adamič Tone Trdan, Andrej, Mihelič Zdravko, Ruparčič Franc, Zajc Franjo, Štupica Franc, Lesar Franc, Arko Karol, Indihar Stane, Arko Jože, Lušin Ivan, Vesel Drago, Janež Stane, Belaj Ivan, Levstek Ivan, Peteh Marija, Šega Anica, Tanko Ivan, Lušin Marija, Zidar Angela, Oražem Anica, Vesel Vida, Gačnik Regina, Lesar Marija, Požar Draga, Zabukovec Olga, Cvar Marta, Levstek Anica, Vesel Milan, Česarek Pavel, Kovačič Andrej, Mišič Tone, Cvar Franc, Vesel Alojzij, Arko Polde, Lušin Alojzij, Zabukovec Lojz."

"Dragi rojaki! 'Z velikim veseljem smo prejeli Vaša darila. Posebno smo bili veseli lepih glavnikov. 'Tovarišica učiteljica nam je v šoli prečitala imena vseh tistih rojakov, ki so se v tujini spomnili na nas. 'Najlepše se vam zahvaljujemo za vse in iskreno želimo, da bi se vam mogli kdaj v naši domovini na kak način oddolžiti za Vaš trud.

'Prejmite od vseh učencev tretjega razreda osnovne šole prisrčne pozdrave!

"Srebot Lucija.

"Sodražica, 24. decembra 1951."

"Dragi rojaki!

"Za vse lepe reči, ki smo jih prejeli od Vas se vam najlepše zahvaljujemo.

"Sedaj imamo dosti lepih zvezkov, v katere vsak dan pišemo. Hvala vam zanje!

"Prejmite prisrčne pozdrave od vsega prvega razreda.

"Sodražica, 4. januarja 1952."

"Sodražica, 5. januarja 1952.

"Z največjim veseljem smo prejeli Vaša darila in lepa ličja. Priznava se vam zahvaljujemo za vse, kar ste nam poslali. Zdaj smo preskrbljeni s šolskimi potrebščinami, ki nam bodo, poleg našega marljivejšega učenja, tudi pripomogle k boljšemu uspehu. Tovarišica učiteljica nam je prebrala seznam vseh, ki so prispevali denar, katerega si morate prislužiti v težkem in neumornem delu. Vaša velikodušnost je brez primere in svetel zgled vsakomur.

"Prejmite iskrene pozdrave od hvaležnih dijakov in dijakinij drugega razreda nižje gimnazije.

"Arko Anton, Košmrlj Franc, Skorič Dušan, Mihelič Ludvik, Mihelič Vinko, Mihelič Lenart,

Zlindra Anton, Oblak Jože, Pirc Janez, Požar Jože, Marolt Stane, Gornik Milan, Vesel Ciril, Indihar Jože, Perušek Rude, Ivo Gašperič, Košir Tone, Šega Ciril, Vesel Stanko, Silc Anica, Pakiž Anica, Janež Darinka, Drobnič Olgo, Ivan Šega, Adamič Zvonimira, Oražem Milan, Drobnič Milka, Škrabec Stanka, Janež Danica, Štupica Anica, Lušin Ivan, Ogrinc Marija, Arko Franca, Vesel Marinka, Pristovšek Marija, Mihelič Marica, Arko Anica, Mihelič Marija, Kožar Franca, Belaj Vida."

V kratkem bodo proslavili svoj delovni jubilej—40-letnico dela v železnari delavci in nameščenci Vinko Arh, Jože Božič, Maks Gerdej, Jernej Hafner, Peter Klemenc, France Markelj, Peter Oman, Franc Trampuš, Franc Vidmar, Ivan Bolte, Anton Frelih, Karel Gregorič, Pavel Klemenčič, Franc Hlade, Ivan Mežnarc, Ivan Ravnik, Janež Tušar, Alojz Vister, Franc Biček, Franc Gabrijel, Viktor Golob, Filip Hlade, Vincent Mali, Nikolaj Martinjak, Tomaž Smolej, Jožef Vidic, Alojz Korbar in Aleš Markun.

M. S.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

Matija Zimer:

KOVINE TUDI OBOLJO

(Nadaljevanje)

Gotovo pomeni starost pri človeku opešanje zmogljivosti in vztrajnosti. Tako poznamo tudi pri kovinah spremembe, ki pomenijo poslabšanje njihovih mehanskih lastnosti, in ni pretirano, če rečemo, da kovina zboli, če se postara. Starija o staranju kovin se je začela takole: nemška tovarna je izdelovala palice iz aluminijevih zlitin. S kupcem je bilo dogovorjeno, kako naj bodo palice trdne in kakšen raztezek naj imajo. Izdelane palice so poskusili v tovarni in so ustrezali zahtevam kupca.

Dali so jih v skladišča in odpremljali kupcu. Kupec je seveda blago znova preizkusil. Palice niso ustrezale. Trdnost je bila prevelika, raztezek pa premajhen, kljub temu, da je zlitina po sestavi točno ustrezala predpisu. Začeli so se pričati, kdo prav meri trdnost? Dognali so, da oba merita prav, pa vendar so bila števila različna. Tako so izsledili, da se v kovini v treh

mesecih od izdelave do prodaje nekaj spremeni. Če so preskusili palice le nekaj dni po izdelavi, so bile še dobre, če so pa počakali, da je zlitina ležala dalj časa, si je trdnost spremenila. Rekli so: kovina se postara.

Mnogo inštitutov se je zagrizlo v uganko. Danes vemo tole: v vročini se v vsaki kovini raztopi mnogo elementov, ki pa ob navadni temperaturi niso v njej topni. Po ulitju in vroči obdelavi ostajajo te primese v kovini prisilno raztopljene. Taka raztopina je sorazmerno mehka in žilava. Ob ležanju pri navadni temperaturi si kovina opomore. Iz raztopnine iztisne tuje primese in te se izločijo iz kovinske mreže. Ta izloček je izredno droben in ga tudi iz mikroskopa ni mogoče zaznati. V kovinski mreži pa ima tako vloga, kot bi med členke vsuli drobne peska. Kovina postane bolj trdna, pa manj žilava.

Kmalu so dognali, da je podvržena staranju cela vrsta zlitin. Ob navadni temperaturi je

za to potrebno mesece in leta. Lahko pa kovine tudi umetno postarajo, če jih zmerno ogrejemo v prav kratkem času. Ta bolezen pa ni samo nesreča za tehniko. Saj povečanje trdnosti zlitine lahko tudi poboljša; varovati se moramo le, da ne postanejo pri tem preveč krhke. Tako današnja tehnika porablja staranje kovin v koristne namene predvsem pri lahkih zlitinah, ki imajo to slabost, da po naravi niso posebno trdne. Dobri del vsega velikega razvoja letalstva moremo pripisati prav izkoriščanju staranja za poboljšanje lahkih zlitin.

Kovine zbolijo tudi tako, da postanejo pri delu trudne. Marsikako nesrečo pripišemo danes trudnosti kovin. Konstrukcijske dele tehnik tako zasnuje, da preišče najprej velikost sil, ki na te sile delujejo. Če pozna trdnost kovin, preračuna iz sile potrebni nosilni prerez in približe za varnost konstrukcije še določen faktor. Mislamo, da je tako konstrukcija zadosti zanesljiva in bo lahko trajno zdržala. Obremenitev so pri občutljivih strojnih delih zelo zamotane. Zapored se menjava nateg in stisk, upogib in zvoj. Kovinski deli prenašajo milijonkrat in še več. Nosilni prerez je seveda preračunan tako, da je kovina precej močnejša, kot to zahtevajo sile.

Kljub temu pa se pri tem večkrat kak strojni del zlomi. Zlomljena ploskev ima posebno lice, po katerem strokovnjak kaj lahko spozna trdnostni zlom. Ta začne navadno ob zunanjem obodu iz majhne lasaste razpoke. Siro se v školjkasti obliki počasi v notranjost. Nato sledi ozko, dobro obrušeno območje. Nosilni prerez se s tem vedno bolj manjša, s tem postane kovinski del že prešibek in se nazadnje v grobih kristalih zlomi. Ta skušnja nas je naučila, da danes ne govorimo samo o trdnosti, ampak tudi o vzdržljivosti kovin. Ta nam pomeni tisto trdnost, ki jo more kovina trajno prenašati pri izmeničnih obremenitvah.

V poglavju kovinskih bolezni ne smemo mimo "leze" kovin. Opravka imamo zopet z dolgotrajno obremenitvijo, vendar tokrat z nedolžnim natezanjem kovinskih delov. Te natezne sile so pri konstrukcijah gotovo manjše, kot je trdnost kovine, in bi se pri tej obremenitvi kovina ne smela prav nič stalno deformirati. Skušnja pa kaže, da se po daljšem času kovine le radi počasi raztegnejo, pravimo da lezejo. Posebno radi se razpotegnejo pri višji temperaturi. Tak primer so cevi parnih kotlov, kjer je jeklo skozi leta izpostavljeno močnemu natezanju po napeti pari pri 300 ali 400 stopinjah. Pri občutljivih strojnih delih je najmanjša leza kovine lahko vodi do katastrofe. Tako se kolot parne turbine sme še po 25 letih nepretrganega obratovanja deformirati za največ 0.25% svoje mere.

Da je cinova kuga huda bolezen, je komaj potrebno razlagati. Cin kristalizira pri nizkih temperaturah v posebni obliki kristalov alfa. Navadno je pa v modifikaciji beta. V hudem mrazu cin rad preuredi kristalno mrežo iz oblike beta v alfa. Ob tej premeni pa se cinov izdelek sesuje v prah in se tako pokvari. Nobenega zdravila ne poznamo, da bi lahko to kugo ustavili.

Vsi kovinski izdelki iz tovarn in delavnic morajo na delo. Tu so izpostavljeni v svojem okolju vročini in mrazu, zraku in vlagi, vtopljeni so v morsko vodo, izpostavljeni dežju. V velikih mestih in industrijskih pokrajinah so izpostavljeni atmosferi, ki je zastrupljena z žveplovimi plini, ki se razvijajo pri gorenju ogromnih množin premoga. Vse to okolje načne kovine na površju in jih skuša razjesti. Korozija ali razjed je huda bolezen, ki leto za letom uniči velike množine kovin. Izkopane rude naj-

prej naravi iztrgamo tako, da v plavžih iz njih iztalimo kovine. Narava nam jih hoče zopet iztrgati in spremeniti nazaj v rudo, kot to vidimo pri rjavenju železa. Razjed je kakor kovinska jetika. Dan za dnem, leto za letom počasi objeda kovinska tvoriva, nekatera hitreje, druga počasneje, loti se pa vseh, razen prav žlahtnih kovin, kot je zlato.

Boj z naravo je izredno težak. Razjed zaviramo tako, da kovinske izdelke prekrijemo z varovalnimi prevlekami. Prebarvamo jih s snovmi, ki varujejo kovine pred vlago. Bolj občutljive kovine prevlečemo s kovinami, ki se bolje upirajo razjed. Prevečemo jih s kožico iz niklja ali kroma. Jekleno pločvino prekrijemo s tanko plastjo cina ali cinka. Nekatere zlitine se proti boleznim same zavarujejo tako, da se prekrijejo z dobro varovalno kožico, ki jih brani pred razjedo. Druge so napadene tako, da jih razjed obje do uničenja. Ta bolezen je izredno zavratna. Loti se kovine po vsem površju. Ta oblika pa še ni najhujša.

Slabše je, če se zagriže v kovino le na posameznih mestih. Tu more izdolbiti v notranjost prav občutne luknje na redkih mestih, kar je še bolj nevarno za nosilno sposobnost konstrukcije. Posebno rada napade kovine, ki so v napetem stanju. Jeklo zavarujemo proti rji tako, da mu pridamo večjo množino kroma in niklja. Na ta način dobimo nerjavo jeklo, ki se ga razjed težko loti. Muhavost razjede je, da se spet pokaže prav tam, da se more lotiti nerjavega jekla zahrbtno tako, da se zaje v tankih špranjah po kristalnih mejah v globino. To razjed moremo komaj opaziti, zato pa ni nič manj nevarna.

Iz povedanega vidimo, da za tehnika ni dovolj, da zna kovine pripraviti in primerno obdelati. Dobro mora poznati njihovo izgradnjo in življenje. Tudi tu je najceneje, da znamo kovinske bolezni že v kalu preprečiti. Drajže je bolezn zdravit. Gotovo pa je najdražje, če njihov razvoj zanemarimo in čakamo, da nas šele težke izkušnje izučijo.

(Po "Proteus-u") (Konec)

STARIN PAVEL-GOGA

V visoki starosti je umrl tovariš Starin Pavel-Goga. Rojen je bil 24. januarja 1883 v Dobu pri Domžalah. Že v rani mladosti je okusil kot sezonski delavec vso bedo takratnega vladajočega režima, saj je moral iskati delo v tujini. Še pred prvo svetovno vojno je delal v rudnikih železa v Zedinjenih državah, v Franciji in drugih pokrajinah takratne Avstro-Ogrske. Že takrat se je seznanil z delavskim gibanjem ter vestno proučeval marksistično teorijo. Leta 1919 je bil sprejet v vrste Komunistične partije Jugoslavije. Od 1921 do 1929 je bil predsednik Komunistične stranke v Dobu.

Pri prvih volitvah v konstituantno je bil čuvar komunistične skrinjice, katera je dobila takrat v Dobu 125 glasov. Pri prvih občinskih volitvah je bil izvoljen za župana in je bil tako prvi župan v kamniškem okraju, ki je bil kandidiran in izvoljen na listi Komunistične partije.

Takoj po prihodu nemškega okupatorja je bil skupno s svojimi domačimi najprej zaprt, nato odpeljan v taborišče FORTH pri Nuernbergu na Bavarskem, od koder se je vrnil šele po osvoboditvi.

Po vrnitvi iz taborišča se je takoj vključil v politično delo. S svojim delom je bil vzgled drugim, odkrit in pošten ter zato priljubljen pri ljudeh.

Po daljši bolezni, katero si je nakopal v taborišču, je v ponedeljek, 21. januarja umrl ter bil do zadnjega trenutka zvest svojemu prepričanju.

MOJ OBISK JUGOSLAVIJE

JOSIE ZAKRAJSEK — PRESTAVILA M. I.

(Nadaljevanje)

Ljudje v tem ozemlju ne kažejo tistega blagostanja, kot oni na Gorenjskem in Dolenjskem, vsaj v kolikor sem jaz opazila. Kriva je kajpada kamenita okolica, ker je kmetovanje sploh onemogočeno, tovarni pa nimajo in se morajo torej preživljati, kakor pač vedo in znajo.

V spoznanju, kako težko življenje so imeli ti ljudje ne le sedaj, pač pa tudi pod prejšnjimi vladami, so sklenili zgraditi tu več tovarni; ena izmed teh je velika tovarna pohištva v Novi Gorici, katero so imenovali "Edward Kardelj," in ki je bila že skoraj zgotovljena, za časa mojega obiska. To bo ena izmed največjih izdelovalnic pohištva te vrste v centralni Evropi, namreč v masni produkciji. Sedaj je tovarna že dograjena in vpsulje na stotine ljudi; ima tudi posebno strokovno šolo za okrog 100 vajencev ali več.

Bilo je sredi oktobra, toda zrak in sonce je bilo toplo—tj. pično našemu floriškemu vremenu, ko smo brzele naprej proti svežemu morskemu zraku in Opatiji.

Blizajoč se mestu, smo videle pod nami blesteča bela poslopja, v pesku morske obale pa so bili sem in tja še raztreseni kopalci, ki so se sončili.

Tu so bile ceste dobre in peljale smo se mimo neštetihih krasnih vil bivših bogatejših slojev, katere pa so sedaj spreobrnil v delavske domove, katere imenujejo "Sindikalni domovi."

Opatija je obmorsko letovišče, največje na Kvarneru rivijeri, čije obala se razteza 40 milj ob jadranskem morju in leži na najbolj južnem delu Istre. To letovišče obiskujejo ljudje iz vseh delov Evrope. Toda tudi tu je zahtevala vojna svoje, hoteli, parki in vile so bile opustošene od bomb, toda leta 1947 je bilo že toliko obnovljeno, da so lahko pričeli prihajati obiskovalci za počitnice, do leta 1949 pa je sprejela Opatija že okrog pol milijona obiskovalcev. Ko smo korakale po ulici, smo šle mimo nekaterih jako slavnih hotelov, kol Belvedere, Zagreb, Moskva, Esplanade, Kvarnera in Palma, katerega se poslužujejo izključno unijski delavci belgrajske radijske postaje. To je bila nekdanja vila grofa Beidermana, sedaj pa je počitniški dom delavcev. Vlada je prevzela večino vil in palač in jih spremenila v počitniške domove in letovišča za delavce, moške in ženske, neglede na to, če delajo na poljih, v rudnikih, uradih, šolah ali tovarnah.

Bilo je vse polno ljudi, ki so se počasi sprehajali po ulicah in tako smo tudi me sklenile, podati se na sprehod ob morsk obali. Šle smo preko malih mostov, mi-

mo kopalnih obrežij in malih luk, videle majhne ribiške čolne in ker je bilo zelo toplo, smo se vsedle na klop pod neko palmo v svrhu odpočitka. Ko smo se ozrle nazaj, smo lahko videle v daljavi visoko sivo skalovje, kar je služilo za nekako obrambo pred vetrovi temu krasnemu malemu mestu; pred nami, kakor daleč je neslo oko, pa se je razprostiralo krasno plavo vodovje jadranskega morja. Predno smo nadaljevale naš sprehod, smo vzele še mnogo slik, ko pa smo prišle nazaj v Belvedere hotel, so nam pojasnili, da je tudi to eno izmed delavskih letovišč.

Delavca stanejo počitnice tu jako malo. Ob tem pisanju so bile cene bodisi za profesionalca, kmeta, tovarniškega delavca, itd., 150 dinarjev na dan (\$3) in to za stanovanje in hrano.

Opazile smo, da je bilo med obiskovalci v Opatiji zelo veliko Italijanov in izvedele, da je bila večina tujcemskih letoviščarjev iz Italije.

Pred odhodom proti Reki, smo se ustavile za južno in nam je strelaj prinesel jedilni list z različnimi jedili, med temi mnogo različnih rib. Najedle smo se do siteda svežih rib in se nato podale v jugoslovansko morsk pristanišče Reko, katero se lahko vidi iz Opatije preko zaliva.

Ob prihodu v to živahno mesto je bil cestni promet jako velik in prvič smo videle toliko pešcev in vozil, večinoma tovornih avtomobilov, natovorjenih z lesom.

Prometni policaji na vogalih so, v do komolcev zaviranih belih rokavih mahali z rokami v vse smeri, kot da so mehanizi-

rani, in stoječ sredi ceste, dirgiral promet. Kot sem zvedela, je bilo to mesto celih 25 let po prvi svetovni vojni pod italijansko vlado in kot pristanišče popolnoma umrlo medtem, ko so rabili Jugoslovani mesto Sušak, kot jadransko pristanišče, ki pa nikakor ni odgovarjalo namenu. (Dalje prihodnjic)

OPEN EVERY NIGHT AT 6

SATURDAY ALL DAY

S L A K

OPTICIAN AT NORWOOD AND GLASS

NAPRODAJ

SODA BAR

delikatna trgovina in Grill, nahajajoče se na prometnem vogalu. Dober dohodek. Morate videti, da lahko ocnite. Moderna oprema. Nobene zmerne ponudbe se ne odkloni. Pokličite ali se zglasite ob 9.30 ure zvečer do 1. ure jutraj, ko se lastnik nahaja v trgovini. 1398 E. 66 St., EN 1-9628

GROCERIJA - MESNICA

IN C 2 LICENCA

Na Norwood Rd., od St. Clair Ave. Popolnoma opremljena grocerijska trgovina; moderna oprema. Najemnina \$85 na mesec, z gorkoto vred. Nad \$1200 tedenskega prometa. Se mora prodati radi odhoda k vojakom. Sprejme se vsako zmerno ponudbo.

STAKICH REALTORS

KE 1-1934

SOBE V NAJEM

MIRNA ZAKONCA

OBA ZAPOSLENA IŠČETA 3 ALI 4 SOBE V COLLINWOODU ALI EUCLIDU.

Pokličite pred 2. uro popoldne. KE 1-4126

POŠTENEMU MOŠKEMU

ali ženski se odda v najem eno sobo. Si lahko tudi kuha. Pri dobri družini.

1623 E. 49 St. med Superior in Payne Ave.

RAZNO

MIRNA DRUŽINA

mati in 7 let star sinček išče stanovanje s 3 ali 4 sobami kjerkoli. Lahko da priporočila o poštenosti in značaju. Kdor ima za oddati naj sporoči v uradu tega lista. HE 1-5311

IŠČE SE

3 ALI 4 SOBE S KOPALNICO ZA 3 ODRASLE OSEBE. (SLOVENCJI).

Kdor ima za oddati, naj pokliče LI 1-5594

SLOVENSKA DVOJICA

s 3 leta starim otrokom želi dobiti stanovanje s 4 ali več sobami. Je pripravljena plačati do \$50 mesečno. Kdor ima za oddati naj pokliče MU 1-6060

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik

nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izsilio, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotik z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE

Tel. ENdicott 1-5013

vagal East 62nd Street; vhod

samo na East 62nd Street.

Urad je odprt od 9.30 zj.

do 8. zv.

Dr. J. V. ZUPNIK

INVEST IN APER

Join our

BOND-INVEST

PLAN

And now, fellow

stockholders...

"OUT OF THE MOUTHS OF BABES"

... OLD TESTAMENT

BROTHERHOOD WEEK

Sponsored by The National Conference of Christians and Jews

"Because peace needs our united strength-

Defense is
our job, too!"

SAYS CLAUDETTE COLBERT

THESE are days when danger never sleeps—when only our power keeps our country safe.

That's why I say now, with all my heart—let's not relax! Defending America, and the blessings it gives us, is the most important job we have today!

Three and a half million Americans are doing their part in our armed forces. But defense is our job, too.

And one very important way we can all do a defense job is by buying our country's Defense Bonds. For bonds and other forms of saving are a protection for our homes and our families. They back up our military force with solid citizens and a sound economy.

They give America strength—and we all know by now that today peace is only for the strong!

Get in on the "D" Drive. Buy an extra Defense Bond today!

Do something now for peace! Sign up to buy an extra Defense Bond during the great Defense Bond Drive. Then go on buying Bonds regularly through your Payroll Savings Plan or the Bond-A-Month Plan where you bank.

Buy Defense Bonds every month. Now they earn interest 10 years longer!

Now every Series E Bond you own can automatically go on earning interest every year for 20 years from date of purchase instead of 10 as before! The bond you bought for \$18.75 can return you as much as \$33.33! Bankers recommend Defense Bonds as one of the safest of investments.

THERE IS NO SAFER INVESTMENT IN THE WORLD TODAY—BUY U. S. DEFENSE BONDS

The U. S. Government does not pay for this ad. The U. S. Treasury Department thanks for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

(Iz Norveščine prevedel Božo Vodušek)

(Nadaljevanje)

Erik Foss je tudi odšel na svoj kos zemlje. Vendar on je preveč skrbel za to, da so se drugi dobro znašli. Pri Antonu Norengu, njegovem sosedu, ni bilo niti voza. Anton se je bil združil s Jojem Bergom. A ko je prišel Erik tja, je učitelj sedel v vozu in bral neko knjigo. Anton pa je odšel s puško, da bi kje kaj ustrelil. "Kal je že sredi pomladanskega dela," je opomnil Erik. "Ah, nikar mi ne govori," se mu je smehljajal Jo Berg. "Tukaj bo šlo zares. Kdor bo hotel tukaj živeti, ta bo moral zgrabiti," je dodal Erik, ko je odhajal.

Morten Kvidal je prišel orati. On ni imel toliko čuta za travnik kakor Kal. Mirne duše je travo podorjal. Vedel je, da je bilo dovolj. Težko mu je bilo spraviti plug z mesta, samemu kakor je bil, tudi tukaj je bila ledina zelo odprna. Ampak prva brazda ga je vendarle veselo vzemirila, mislil je na majhen dom tisoč milj daleč. Hodil je in oral ledino, vendar ta ni bila na Kvidalu, ampak v tuji deželi. Tako je, tako je. "Kako je neki zdaj materi in ali bo opravila pomladansko delo? Ti si šel svoja pota, ti si se temu izmaknil!"

Da, da, zdaj je bilo storjeno. Moral je upati, da bo nekega dne spet oral kvidalske bregove, morebiti temu ne bo dolgo.

"Delaš kakor pravi mož," mu je rekel Erik Foss, ki je šel mimo in se ustavil. Počutil se je kakor kak nadzornik, ki povsod pregleduje, da se vse prav vrši.

"Prekleta je težko!" Morten si obriše pot s čela.

"To je rekel že marsikak naseljenec pred teboj. Ne smeš pozabiti, da nisi prvi." Erik se tiho smeje predse in gre dalje. Če koga rad vidi, je to Morten.

In tam gre orjaški Per Foll za plugom. Erik pa se že od daleč ustavi. Kaj vidi! Ali Peru kdo pomaga, pa kdo? Neka ženska, ki sedi spredaj na plugu, morebiti Ana? Tu imaš. Ona je vendarle drugačna, kot so si ljudje mislili. Tako je, če pride človek v prerijsko. "Bog pomagaj pri delu!" pozdravi. Ana ga ni bila opazila, skoči kvišku, lahno vzklikne in se smeje od sramu. "Saj ti imaš pa vražjo žensko," pravi tovarišu. "Da, da, vražjo žensko! To sem zmeraj dejal!" In Per gleda okrog sebe, kakor bi koga iskal, ki bi se mu upal ugovarjati. "Da," pravi Ana, "tako strašno je tožil, da se ne more geniti z mesta in tako nisem našla nobene druge pomoči. Mali gotovo leži notri in vpije." "Ne," pravi Erik, "šel sem mimo voza. Slišalo se je, kakor da spi."

In Erik gre dalje, saj tukaj pa še gre. Če bodo le dobro zgrabili. Ampak kaj naj stori z obema nerodama, z učiteljem in materinim ljubljencem? Da bi ju preapel? Da, naj se le pazita!

Ampak tisti, ki se danes zares pravi jezi, je Ola Vatne. Tudi on orje. A razgalil je vse gornje telo, gologlav, gol do pasu obrača plug in vola, kolne in se poti. Zdi se, da hoče vse raztrgati na

drobne kose. On, ki je vaju napraviti vse, kadar kvarta, pleše ali pretepava druge fante! "Hudiča, kakšna zemlja je to, ki si nam jo naprti!" vzklikne že od daleč. Erik se smeje, ustavi se in ga gleda. "Ti bi moral imeti nekoga, ki bi ti pomagal, nekoga, ki bi sedel na plugu!" "Da, pojdi v mesto in mi najemi hlapca!" "He, he—Per Foll ima svojo ženo s seboj, Per, čeprav ima ona majhnega otroka." "Njo... Ano?" "Da, njegova žena je Ana." "To je pa nekaj posebnega," pravi Ola in spet požene vola. Zda je manjkalo samo še to, da bi se Erik drznil izpregovoriti o tem, da se zdi Elza sama sebi predobra, da bi mu pomagala. K sreči Erik o tem ni nič rekel, ampak je odšel dalje preko prerije.

Zvečer pa, ko je Ola pravil Elzi o tem, je pahnila pokonci in rekla: "Ah, da nisem mislila na to!" "Ti! he, he." Moral se je smejati. "Ali se ti ne zdi, da bi mogla isto napraviti kakor Ana?" "Ne vem, kaj moreš. Ampak ne smeš." "Ali misliš, da te bom vprašala?" Nič se je ni upal spomniti, da je polkovnikova hči. Za to ga je bila že večkrat nalanko udarila po obrazu. Prihodnje jutro je vstala ob solnčnem vzhodu kakor on in šla z njim. In tedaj je bil drugačen ples. "Zares, kakšna nenavadna ženska si!" ji je rekel Ola.

Zdaj pa so drugi najbrž čakali na to, da mu bo šlo vse narobe. Njemu, kaznjencu, ki je prišel v prerijsko z gospodično. Ampak naj le počakajo. Težko je, biti poročen s hčerjo polkovnika, pa to je njegova napaka. Ali je bila še kje kaka taka žena? Če se bo le njemu samemu posrečilo, da postane tak, kakršnega je ona hotela. Veliko lažje je bilo takrat na Dyrendalu, ki sta se splazila od hiše, da sta se shajala v gozdovih in na pristavah. Zares, takrat mu je zagotavljala, da ga ima najrajši takega, kakršen je, ali kako je šlo potem pozneje? Neprehoma ga je sram. Ne, koč je bil čisto nor in je zažgal pol očetovega posestva. Vendar ali je mogoče, da mu ne prestopa govori o svoji krivdi? Ali toži le en trenutek zaradi tega, da se je rodila v koč. Saj pozimi je bilo pogosto prav zelo hudo, vendar ali misliš, da je le enkrat tožila? Ne, samo začudeno ga je pogledala in vse drugo skrla vase. Kdo lahko razume kaj takega? Zmeraj je taka, da se mora ukloniti pred njo in je v svoji notranjosti ves osramočen. Če bi ga hotela vsaj kdaj zmerjati ali pa biti huda nanj, da bi se mogel z njo prepirati. Nikoli ne pravi: "Umij si roke, preden ješ!" Ne, umije si svoje roke in mu jih pokaže, kako so čiste. O, nikoli ji ne bo mogel biti enak. Bog pomagaj tistemu, ki dobi ženo, katera je od temena do stopal brez napake! Ola se čuti kakor bik na svileni verigi. Roka, ki ga vodi, je slabotna. Če pa bi se nekega dne iztrgal in skočil malo v stran, bi se ga takoj lotil obup, da bi se od samega sramu obesil. Ampak, ali vendarle ne vstaja nekaj v njem—morebiti kljubovalnost? Ne, uporniško veselje, da bi se kljub vsemu odtrgal in skočil v stran! Oh, orji, orji! Ampak vse huje in huje ga tišči, počasi se mu v notranjosti vse kopiči. Ko bi vendar zdaj mogel biti preganjan s

strelji pušk čez gore in planine, hej, ho! Ampak molči, pogoltni, orji, orji! Vendarle je dobro da imaš prerijo, v kateri si našel zatočišče.

Eriku Fossu pa tudi ni bilo lahko, on je čutil odgovornost za vse. Kaj pa, če bo šlo slabo? Če se bodo počutili nesrečne, bo temu on kriv, če bo slaba letina, ve, nad kom se bo izlila jeza. Slišal je že, da Ana, Perova žena ne more spati, da vse noči prebdi in prejoča. In ali ni jokala samo zaradi tega, ker je bila nesrečna? Morda je spoznala šele zdaj, da vse le ni bilo sama šala. Ampak zdaj je bila neresljivo poročena s Perom. Karen Skaret je tožila o vrtočlavi, ni ne jedla ne spala. Bila je ravina, ravina in sama ravina.

Nekega dne je šel Erik tja in poklical Antona Norenga v stran. Ko sta bila dosti daleč, je nenadoma obstal in pogledal tovariša.

"Vi še niste zorali," je rekel. "Ne, ampak jutri bomo."

"Jutri, da. To je stara pesem. Še danes moraš pričeti, ti, na svoji lastni zemlji. Ali ti je to dovolj jasno?"

"Prav, ampak... Mislim na to, da bi odpotoval domov."

"In jaz mislim na to, da te pretepem. Tvojemu očetu sem obljubil, da napravim iz tebe moža, če bo le mogoče. In če me ne boš ubogal, boš čutil palico."

"To vendar tebe nič ne briga!"

"Če boš še enkrat kaj takega rekel, ti polomim kosti."

Materinemu ljubljencu je ležala na jeziku beseda, priimek za Erikovo mater, "Suha Oline." Ampak običajla mu je v grlu. Erik je bil videti, kakor da ga hoče podreti na tla.

Končno je Erik rekel: "Misli na to, da se tukaj ne moreš skriti za materino krilo. Tukaj ni nobene gosposke. Jaz ukazujem. Ti in učitelj Jo nas ne bosta osramotila. Še danes boš pričel. Vole in plug si lahko izposodiš pri meni."

Potem je Erik Foss odšel. Fant je nekaj časa stal in gledal za njim. Ali naj bi se smejal ali jokal? Tako težko je lotiti se nečesa določenega. Ko je bil še doma v svojem lepem domu, je opustil skoraj vse, kar je bil pričel. Zakaj vse ga je zdogočilo. Potem je mislil, da se bo zboljšalo vse samo od sebe, samo, da pride v Ameriko. In zdaj so res zahtevali še celo tukaj, da naj dela.

Ali se boji biti tepen od sina Suhe Oline? Da in ne. Če bi bila zdaj v domovini, bi ga lahko napravil neškodljivega že samo s tem, da bi rekel nekaj zasmehljivega o njegovi materi. Ali tukaj bo težko našel koga, ki bi se z njim smejal. Erik Foss hodi okrog, kakor da je zrastle iz pre-

rije, in prav tako drugi. Drug drugemu so si enaki, najsi je bil njihov oče cerkovnik ali polkovnik, prerija je enako stroga proti vsem.

Ali naj bi ga tovariši zasmehovali, ker ga je Erik pretepel? Pri opoldanskem počitku je zato rekel Joju Bergu: "Danes pričnem orati na svoji zemlji." Jo Berg se je udaril po kolenih. "Ali misliš orati z moskiti, dragi moj?" "Ne, plug in vole mi da Erik." In Anton se je bahal in se napravil velikega in imenitnega. "Tako vendar ne morem delati naprej in zapravljati čas," je pristavil.

Kmalu so ležale na vsakem kosu zemlje, razen na učiteljevem, črne ploskve zorane ledine. Erik Foss je tudi zase delal z veliko vnemo, ali zmeraj si je vzel toliko časa, da je enkrat na teden pogledal pri drugih. Imel je pač vsakovrstne izkušnje iz časa, ko je imel svojo farmo na vzhodu. Kajpada, laneno seme je prvo leto najboljšje in treba ga je tako in tako sejati. Pšenico pa na oni način. Njegovi tovariši niso imeli v stari domovini nikoli opraviti s takim delom. Kal je prišel do prave veljave šele tedaj, ko je pričel z ovsom. Dokres je bilo še nekaj časa. Vendar že v tem letu je bilo z gotovostjo pričakovati nekaj pridelka.

Ampak nekega dne je eden od Kalovih volov pričel šepati, prav ko je šel po setvi z brano preko njive. Bil je seveda Ebbe, ta prebrisani malopridnež. Kaj je storil Kal? Vpregel je samo enega vola, a mesto drugega so vlekli in potegovali vrv on sam, Karen, fanta in Pavlina. Na brani pa je sedela mala Siri in se kraljevsko zabavala. Vzklikala je: "Get up" in oponašala očeta: "You damned rascal!" Gre, gre, saj tega so bili vajeni še iz Skareta. Ampak učitelju Joju se je zde-

V blag spomin

ob četrti obletnici odkar je umrl naš ljubljani soprog in dragi oče

JOHN BARBISH

Zatisnil je svoje mile oči dne 20. feb. 1948.

Trda Ti je posteljica, mrzla Ti je jarnica, prazna zdaj je naša hiša, ko Te od nikoder ni.

Zalujoča soproga
Jennie in otroci

Cleveland, Ohio,
dne 20. februarja 1952.

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

lo, da se je Anton Noreng obnašal kakor baba, ko se je dal od sina Suhe Oline tako na lepem ugnati v kozji rog. Samo k nje mu naj bi prišel Erik, pa bi mu povedal, kakšna veličina je! Izvabljal postene ljudi v to puščavo, kjer ni bilo niti enega polena, na katerem bi bilo mogoče skuhati kotel kave. Anton in učitelj bi se seveda morala izmenjavati pri molži in pripravljaju jedi, en dan eden, naslednji dan drugi. Zda pa je prišel Anton domov s prav medvedjo lakoto in misli, da bo našel pokrito mizo, ojoj! Ponoči sta sicer morala spati v vozu skupaj, vendar sta se v toliko sporazumele, da bosta en teden čakala, preden spet spregovorita. Kaj naj bi bil Jo prišel? Čemu je bil prav za prav v tej divjini? Navadil se je biti mučenik. Hodil je okrog s pipo v ustih in z rokami v žepih in gledal proti vzhodu in zahodu. Povsod sta bila samo nebo in zemlja in ničesar drugega. Veliko let se je tolažil s tem, da so drugi krivi, če mu ne gre po sreči. Prišel je

VAS MUČI REVMATIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.

Vprašajte nas.
MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

B. J. RADIO SERVICE

SOUND SYSTEM

INDOOR — OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players

Vse delo jamčeno

1363 E. 45 St. — HE 1-3028

DOHODNINSKI DAVEK (Income Tax)

Zadnjih 25 let smo našim ljudem v Clevelandu na razpolago pri urejevanju njih pol za Dohodninski davek. Tekom te dobe, smo postregli stoterim osebam, ki so bile popolnoma zadovoljne. Posebno smo ustregli zadovoljivo lastnikom posestev in trgovcem. Stroški za pripravo in urejevanje pol za Dohodninski davek so zmeri. Za delavce je cena samo \$2.00.

Ob tej priliki želimo opozoriti na novo postavko, ki nudi olajšanje osebam, ki so tekom leta prodale svoje domove in si nabavile druge. Z veseljem vam bomo na uslugo pri pripravljanju in dajanju nasvetov za Dohodninski davek.

MIHALJEVIČ BROS. COMPANY
6424 St. Clair Avenue
HEnderson 1-6152

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

MEAT MARKET — 2 man shop. New equipment. Leaving for service.

4456 S. California.
LAfayette 3-1642

REAL ESTATE

4748 S. Wood St.
Za 2 družini, 4 in 4 sobe. Klet iz opeke in cementiran pod. Garaža za 2 avta. Samo \$11,000.

Pokličite
LAfayette 3-6890

FEMALE HELP WANTED

Bookkeeping Clerk

WITH KNOWLEDGE OF TYPING

Permanent Position

Good Starting Salary

Pleasant Working Conditions

Office Hours 8:30—4:25, 5 Day Week

Lunches "at cost" in our lunch room

MOTOR VEHICLE CASUALTY
209 North York — Esterbrook 9-2255
ELMHURST, ILL.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 1-0583
Avtomobili in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.

Prodajamo tudi na kose zrezane kokoši (cut-up poultry)

ANDY HOČEVAR in SINOVI

TEL., v trgovini: Montrose 2-2330—na domu: Montrose 2-2912

STAKICH FURNITURE CO.

Quality at a Price — Easy Terms

JAMES D. STAKICH, lastnik

IV 1-8288 16305 WATERLOO RD.

Hopalong Cassidy

By Dan Spigle

THIS IS BROTHERHOOD WEEK, A GOOD TIME TO REMEMBER THAT WHEN YOU SIZE UP A MAN, WHAT COUNTS IS WHETHER HE'S A REAL STRAIGHT-SHOOTER.

EDUCATION
MOLDS OUR
FUTURE

BETTER SCHOOLS BUILD
A STRONGER AMERICA

BROTHERHOOD WEEK
Sponsored by The National Conference of Christians and Jew